

Detaljplan för Stängning av utfart mot Gråbovägen i Olofstorp

**Antagandehandling
oktober 2013**

Göteborgs Stad
Stadsbyggnadskontoret

Innehållsförteckning

Planbeskrivning

Granskningsutlåtande

Samrådsredogörelse

Plankarta med illustrationsritning och grundkarta

Bilagor

Program med samrådsredogörelse

Information

Fastighetsförteckning, beslutsprotokoll, övriga handlingar samt kartor i skala 1:1000 finns på Stadsbyggnadskontoret.

**Göteborgs
Stad**

Planhandling (Flla 5203)

Datum: 2013-10-01

Diarienummer SBK: 0555/11
Alexandra Möllerström
Tel: 031-368 16 02
fornamn.efternamn@sbk.goteborg.se

Diarienummer FK: 1131/12
Tordh Lindgren
Tel: 031-368 10 77
fornamn.efternamn@fastighet.goteborg.se

Detaljplan för Stängning av utfart mot Gråbovägen inom stadsdelen Olofstorp i Göteborg

Planbeskrivning

Detaljplanen omfattar följande handlingar:

Planhandlingar:

- Planbeskrivning (denna handling)
- Plankarta med bestämmelser, illustrationskarta och grundkarta
- Samrådsredogörelse
- Granskningsutlåtande

Övriga handlingar:

- Fastighetsförteckning (publiceras ej på Internet)
- Program för Centrala Olofstorp med samrådsredogörelse, 2010

Innehåll

SAMMANFATTNING:	1
<i>Planens syfte och förutsättningar</i>	1
<i>Planens innebörd och genomförande</i>	1
<i>Överväganden och konsekvenser</i>	1
<i>Avvikelser från översiktsplanen</i>	2
<i>Syfte</i>	2
<i>Läge, areal och markägarförhållanden</i>	2
<i>Planförhållanden</i>	3
<i>Mark, vegetation och fauna</i>	4
<i>Fornlämningar, kulturhistoria och befintlig bebyggelse</i>	5
<i>Trafik och parkering, tillgänglighet och service</i>	5
<i>Teknik</i>	5
DETALJPLANENS INNEBÖRD OCH GENOMFÖRANDE	6
<i>Trafik och parkering</i>	6
<i>Tillgänglighet och service</i>	7
<i>Friytor</i>	7
<i>Teknisk försörjning</i>	7
<i>Övriga åtgärder</i>	8
<i>Fastighetsindelning</i>	8
<i>Huvudmannaskap och ansvarsfördelning</i>	8
<i>Fastighetsrättsliga frågor</i>	8
<i>Avtal</i>	9
<i>Tidplan</i>	9
<i>Genomförandetid</i>	9
ÖVERVÄGANDEN OCH KONSEKVENSER	9
<i>Nollalternativet</i>	10
<i>Sociala konsekvenser</i>	10
<i>Miljökonsekvenser</i>	11
<i>Ekonomiska konsekvenser</i>	12
AVVIKELSER FRÅN ÖVERSIKTSPLANEN	12

Sammanfattning:

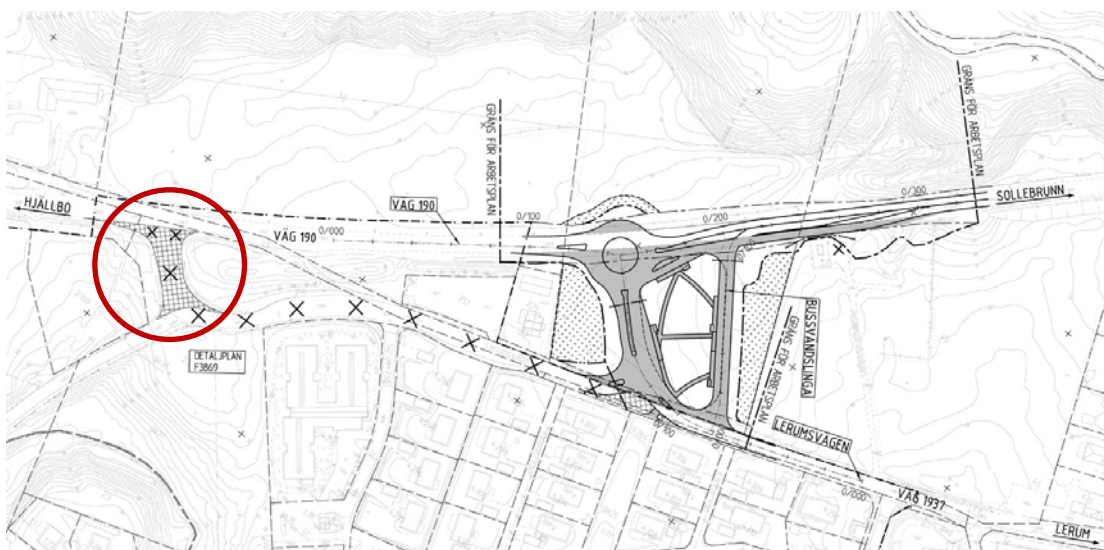
Planens syfte och förutsättningar

Syftet med detaljplanen är att ta bort befintlig möjlighet till infart/utfart mot Gråbovägen från Lerumsvägen. Trafikverket har upprättat arbetsplan för ny infart ca 250 meter öster om aktuellt planområde.

Planens innebörd och genomförande

Ny infart planeras av Trafikverket ca 250 m öster om befintlig infart.

Trafikverket har tagit fram *Arbetsplan för väg 190, Hjällbo-Sollebrunn-Nossebro, delen vid Olofstorp, Göteborg Stad, Västra Götaland*. Arbetsplanen har föranlett det aktuella planarbetet med att stänga befintlig utfart.

Figur 1 Trafikverkets arbetsplan för väg 190, delen vid Olofstorp. Ny infart med cirkulationsplats och hållplatsområde. Aktuellt planområde är markerat med ring. Obs! Bilden är ej orienterad med norr uppåt.

Planområdet omfattar enbart den befintliga infarten. Detaljplaneförslaget innebär att befintlig utfart får ändrad markanvändning, till allmänplats skydd, parkering och återvinningsstation. Det innebär att befintlig utfart ej kommer att kunna nyttjas för trafik men kan fungera som parkering för pendlare och/eller som plats för återvinningsstation.

Först när ny infart är byggd kan befintlig infart stängas. Asfaltslagret rivs upp och gräs och buskar planteras inom området som föreslås som skydd. I övrigt ligger asfalt kvar och återanvänds till parkering och kan utökas vid behov åt sydväst.

Trafikverkets arbetsplan är fastställd och har vunnit laga kraft. Byggnation pågår och beräknas vara klart hösten 2013.

Överväganden och konsekvenser

Befintlig pendelparkering väster om planområdet är i princip fullbelagd och fler förväntas vilja ställa bilen på parkering i närheten av hållplatserna när trängselskatten

är införd. Denna yta kommer vara en av flera nya pendelparkeringar för att möta behovet och strider inte mot syftet med planläggningen.

Trafikverket kommer att lämna ansvaret för den del av Lerumsvägen som går mellan befintlig och ny infart, i och med att infarten flyttas. Gällande detaljplan anger att kommunen inte är huvudman för allmän plats i området. Det innebär att en vägsamfällighet kommer att ta över ansvaret för vägen. Omprövning av befintlig vägsamfällighet skall ske för utökning av denna för vägsträckan fram till den nya utfarten samt för kommunens andel för nyttjande av tillfart till pendelparkering.

Åtgärder som rör skötsel, förvaltning och rättighetsprövning i detaljplanens närområde kommer även att behandlas i anslutning till genomförandet av den upprättade arbetsplanen för en ny cirkulationsplats på väg 190.

Avvikelser från översiktsplanen

Planförslaget överensstämmer med översiktsplanens intentioner.

Planens syfte och förutsättningar

Syfte

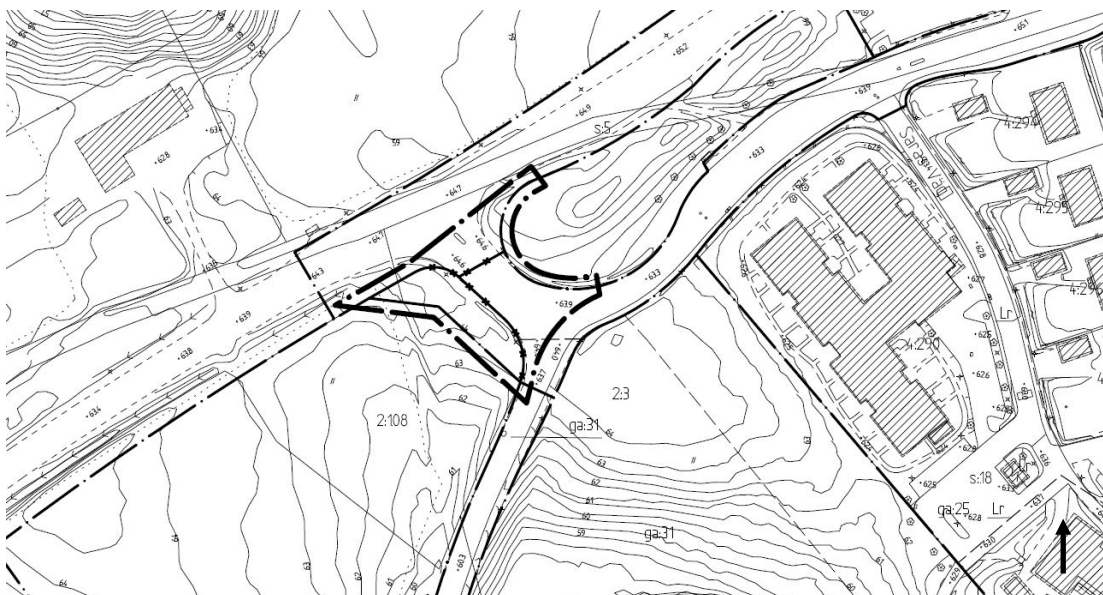
Syftet med detaljplanen är att ta bort befintlig möjlighet till utfart mot Gråbovägen från Lerumsvägen i plan.

Läge, areal och markägarförhållanden

Planområdet är beläget mellan Gråbovägen och Lerumsvägen i Olofstorp, cirka 15 kilometer nordost om Göteborgs centrum.

Figur 2 Översikt planområdet. Befintlig utfart markerat i rött.

Figur 3 Grundkarta med planavgränsning.

Planområdet omfattar cirka 900 m² och ägs av Göteborgs stad.

Fastighetsägare och rättighetshavare framgår av fastighetsförteckningen.

Kommunen äger Olofstorp 2:3 och har upplåtit nyttjanderätt för väg, som innehas av Trafikverket.

Planförhållanden

Översiktsplanen för Göteborgs kommun anger utredningsområde för framtida bebyggelse med grön- och rekreationsytor.

För området gäller detaljplan akt. nr 1480K-II-3869 som vann laga kraft år 1991 och anger allmän plats natur, genomfart och huvudgata. Området gränsar till allmän plats natur i väster och allmän plats skydd (bullervall) i öster. Planens genomförandetid har gått ut.

Programsamråd för *Centrala Olofstorp* (diariennr. 0924/08) har antecknats av byggnadsnämnden 2010. I programmet finns flytt av infart med som en förutsättning.

Trafikverket har tagit fram *Arbetsplan för väg 190, Hjällbo-Sollebrunn-Nossebro, delen vid Olofstorp, Göteborg Stad, Västra Götaland*. Arbetsplanens genomförande har föranlett det aktuella planarbetet med att stänga befintlig utfart.

Nedan följer en sammanfattning av arbetsplanen:

Bakgrund

Arbetsplanen för väg 190, Hjällbo-Sollebrunn-Nossebro, delen vid Olofstorp omfattar förslag till ombyggnad av väg 190 (Gråbovägen) och väg 1937 (Lerumsvägen) i Olofstorp. Vägombyggnaden ingår i det Västsvenska paketets initiala åtgärder, som ska stå klara innan 2013. De syftar framförallt till att tillgodose kollektivtrafikens krav på framkomlighet och tillgänglighet.

Den nu aktuella arbetsplanen syftar till att åstadkomma en busshållplats med god tillgänglighet och säkerhet för såväl resenärer som för busstrafiken och att öka trafiksäkerheten i korsningen mellan väg 190 och väg 1937.

Vägförslag

I arbetsplanen förelås en ny anslutning mellan väg 1937 och väg 190, utformad som en cirkulationsplats, samt ett samlat hållplatsområde med fyra hållplatslägen. Hållplatsområdet är avsett både för expressbusslinjer och lokala busslinjer, för att erbjuda resenärerna goda bytesmöjligheter och ett samlat trafikutbud.

Konsekvenser

Föreslagen cirkulationsplats bedöms ge förbättrad framkomlighet för trafikanter på väg 1937, bl a för busstrafiken. Även trafiksäkerheten bedöms bli bättre.

Trafikbullernivån utmed den del av väg 1937 som övergår till enskild väghållning minskar kraftigt pga minskad trafik. För bostäder som fortsatt är utsatta för trafikbuller utomhus över gällande riktvärden kommer Trafikverket att föreslå åtgärder för att klara riktvärdena för buller inomhus, om så är nödvändigt.

Miljökonsekvenserna i övrigt bedöms bli små, då de höga värdena i Lärjeån och omgivande ravinlandskap inte skadas.

Genomförande

Ombyggnaden finansieras genom det Västsvenska paketet.

Mark, vegetation och fauna

Marken är ianspråktagen för vägändamål, som infart till Olofstorp. På båda sidor om vägen ligger naturmark och området nordost om planområdet fungerar som bullerskydd för bebyggelsen söder om Gråbovägen.

Figur 4 Foto på planområdet taget från Lerumsvägen mot utfarten och Gråbovägen.

Geoteknik

Enligt översiktlig stabilitetskarta (2008) ligger området inom stabilitetszon 1 och 2.

En stabilitetskartering gjordes även 2011 över bebyggda områden i Göteborg. Planområdet ligger inom utredningsområde N80. Den visar att stabiliteten är generellt dålig kring Lärjeån och att stabilitetsförhållandena inte uppfyller gällande rekommendationer. Stabilitetsförhållandena i de södra delarna bedöms dock vara tillfredsställande goda.

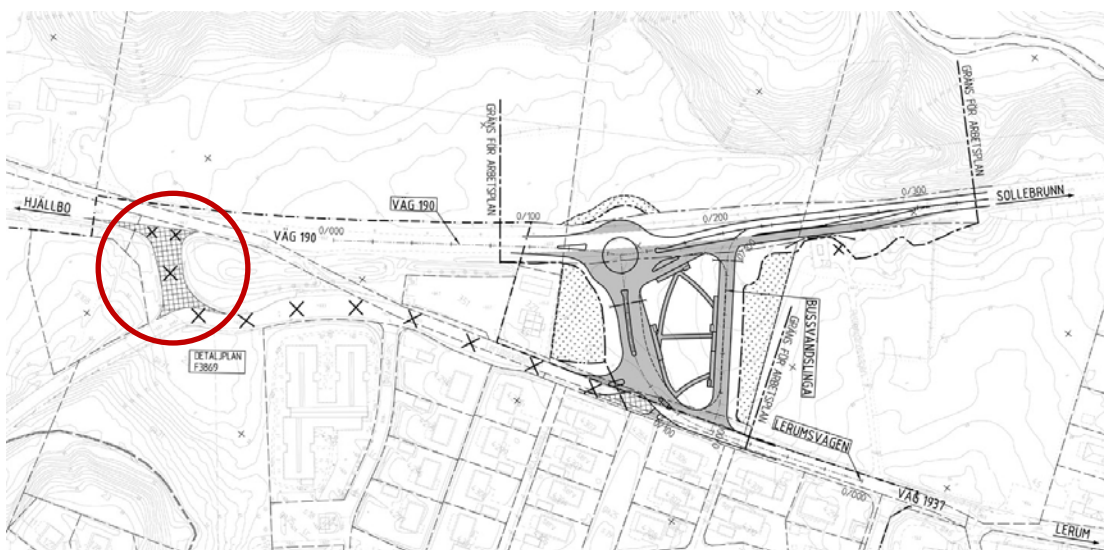
Geoteknisk utredning utfördes av Bikonol AB vid upprättandet av gällande plan (1480K-II-3869) år 1989. Inga stabilitetsproblem bedömdes föreligga i planområdet.

Fornlämningar, kulturhistoria och befintlig bebyggelse

Inom planområdet finns inga fornlämningar eller annan kulturhistoriskt intressant miljö.

Trafik och parkering, tillgänglighet och service

Planområdet utgör idag infart till Olofstorp. Ny infart med cirkulationsplats är planerad ca 250 meter öster om planområdet. Vid den nya infarten planeras nya hållplatser för kollektivtrafiken. Se mer under rubriken *Planförhållanden*.

Figur 5 Trafikverkets arbetsplan för väg 190, delen vid Olofstorp. Ny infart med cirkulationsplats och hållplatsområde. Bilden är inte orienterad med norr uppåt. Aktuellt planområde är markerat med ring. Obs! Bilden är ej orienterad med norr uppåt.

Teknik

Ledningar för vatten finns i planområdet. Ledningar för el, tele och vatten finns i Lerumsvägen.

Ca 200 meter norr om planområdet rinner Lärjeån som är nödvattentäkt för Göteborgs vattenförsörjning. Söder om planområdet finns en lokal grundvattentäkt vars användning är okänd. Närheten till Lerums kommun och eventuellt kommande regional vattentäkt i Gråbo innebär att hanteringen av vägdagvatten längs väg 190 är

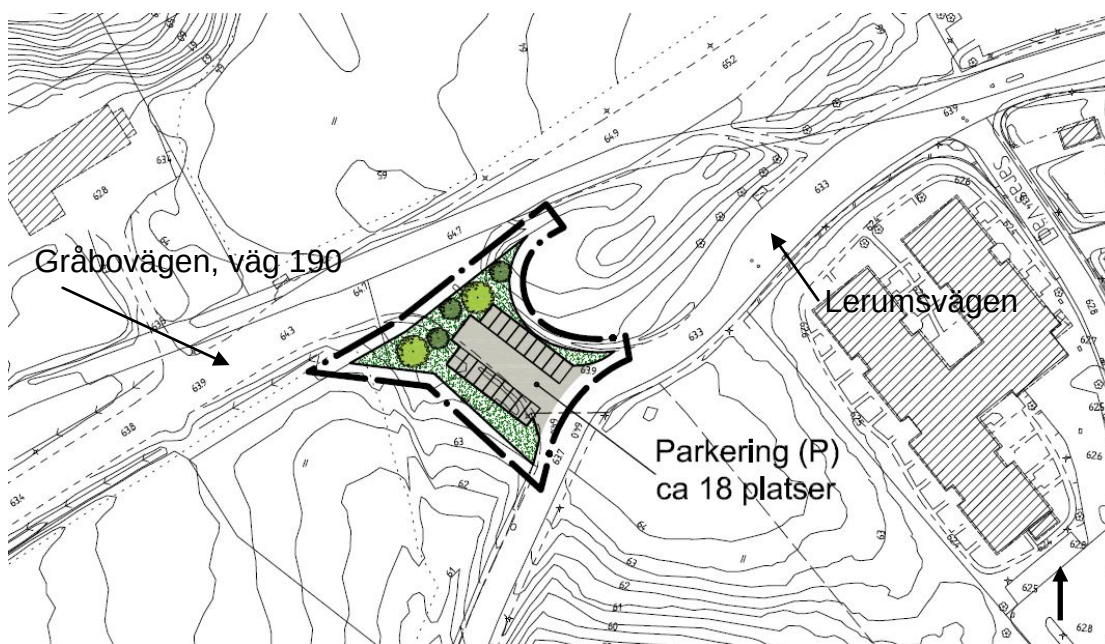
extra viktig. Det är viktigt att råvattnet skyddas mot utsläpp, föroreningar och sådan användning av mark och vatten som på sikt kan påverka vattenkvaliteten negativt.

Detaljplanens innebörd och genomförande

Detaljplanen innebär en stängning av utfart från Lerumsvägen till Gråbovägen i befintligt läge genom att området närmast Gråbovägen kommer att ingå i allmänplatsmark för skydd mot vägbuller. Området som gränsar mot Lerumsvägen kommer utgöra markparkering och fungera som pendelparkering. Det finns även möjlighet att ordna med återvinningsstation på platsen, om behov finns.

Trafik och parkering

Befintlig asfalterad yta ska i stor utsträckning behållas för att kunna nyttjas till parkering. Den asfalterade ytan kan utökas mot sydost för att inrymma fler platser. Illustrationen visar ett maximalt utnyttjande av ytan.

Figur 6 Illustration över hur området kan se ut med pendelparkering.

Ny infart med cirkulation ordnas ca 250 öster om planområdet. Trafikverket har tagit fram arbetsplan för ny infart. Se mer under rubriken *Planförhållanden och Trafik, parkering, tillgänglighet och service*.

Stängning en av utfarten innebär att de boende i de sydvästra delarna av Olofstorp får en något längre resväg om de ska ta sig mot Göteborg via Gråbovägen. Den nya infarten har dock en mer trafiksäker utformning med cirkulationsplats och bättre placerade busshållplatser. Åtgärder på grund av arbetsplanen beskrivs i arbetsplanen och den tillhörande miljökonsekvensbeskrivningen. Nödvändiga åtgärder kommer att utföras av Trafikverket.

Gator, GC-vägar

Detaljplanens genomförande med pendelparkering medför att man bör se över gångvägar och övergångsställen till och från parkeringen och busshållplatsen. En eventuell utbyggnad av gångnätet ryms inom gällande plan.

Parkering / cykelparkering

Större delen av planområdet kommer utgöras av markparkering. Även områden närmre det nya hållplatsläget studeras för att utöka antalet pendelparkeringsplatser samt cykelparkering, men ingår ej i denna detaljplan. Framförallt cykelparkering är att föredra mycket nära busshållplatserna.

Tillgänglighet och service

Det är hårt tryck på befintlig pendelparkering och med trängselskattens införande förväntas en ökad andel resor med kollektivtrafik. Kommunen vill därför underlätta att ställa bilen och byta färdmedel.

Friytor

Naturmiljö

Området planläggs som allmänplats SKYDD och parkering. Området kommer att efter borttagning av vägbana i den norra delen att bindas ihop med skyddsområdet öster om vägen och naturområdet väster om vägen. Efter borttagning av väglager ersätts markytan med plantering på område markerat som SKYDD. Tanken är att området ska kunna bindas ihop med det befintliga skyddsområdet och växtligheten öster om planområdet.

Teknisk försörjning

Dagvatten

Dagvatten skall i första hand tas om hand på kvartersmark, och närheten till Lärjeån ska särskilt beaktas. Planbestämmelse om att *högst 80% av markens yta får beläggas med asfalt eller annat ogenomträngligt material för att möjliggöra infiltration* har tillförts plankartan. Upplysning om att oljeavskiljare eller motsvarande behandling ska installeras om ytan nyttjas för parkering har också tillförts plankartan. Detta med hänsyn till närheten till Lärjeån som är nödvattentäkt för Göteborg samt Natura 2000-klassat.

Vatten och avlopp

Vid borttagande av utfart ska hänsyn tas till de befintliga va-ledningarna i gatan (Lerumsvägen).

El och tele

Bestämmelse om u-område har införts på kvartersmarken.

Avfall

Inom planområdet finns möjlighet att anordna en återvinningsstation. Om det blir aktuellt med glasbehållare är det lämpligt att placera dem närmast Gråbovägen, för att minimera risken för störning för närboende.

Övriga åtgärder

Geotekniska åtgärder

Geoteknisk utredning utfördes av Bikonol AB vid upprättandet av gällande plan (1480K-II-3869) år 1989. Inga stabilitetsproblem bedömdes föreligga i planområdet.

Då planen inte innebär att någon ny bebyggelse tillkommer bedöms kompletterande geoteknisk utredning inte behövas.

Fastighetsindelning

Detaljplanen föranleder ingen förändring i nuvarande fastighetsindelning.

En omprövning av samfälligheten ga:31 skall ske.

Fastighetsindelningen, servitut, gemensamhetsanläggningar, u-områden, mm, framgår av plankartan

Huvudmannaskap och ansvarsfördelning

Anläggningar inom allmän plats

Detaljplanen föreskriver att kommunen är huvudman för allmän plats och ansvarar för utbyggnad och framtida drift och underhåll inom planområdet.

Detaljplanen i angränsande område bedrivs med så kallat enskilt huvudmannaskap. Det innebär att fastighetsägarna inom planområdet är ansvariga för utbyggnad och framtida drift och underhåll av allmän plats inom planområdet. Detta innebär att kommunens nyttjande av gemensamhetsanläggningar skall säkras genom lantmäteriförrättning.

Anläggningar inom kvartersmark

Kommunen ansvarar för utbyggnad av anläggningar inom kvartersmark.

Drift och förvaltning

Kommunen bär förvaltningsansvaret för, i planen, ingående markområden och anläggningar.

Fastighetsrättsliga frågor.

Fastighetsbildning

Fastighetsbildning erfordras ej med anledning av detaljplanen.

Gemensamhetsanläggningar

En omprövning av samfälligheten ga:31 skall ske för anslutning av denna till den nya utfarten samt för kommunens andel för nyttjande av tillfart till Saras Väg och ny pendelparkering.

Ansökan om lantmäteriförrättning

Ansökan om lantmäteriförrättning skall göras av Trafikverket

Avtal

Befintliga avtal som berörs

Avtal om vägrätt för Lerumsvägen skall upphöra för delen inom planområdet.

Tidplan

Samråd: 1: a kvartalet 2013

Granskning: 2:a kvartalet 2013

Antagande: 3:e kvartalet 2013

Om planen inte överklagas fastställs den fem veckor efter antagande.

Genomförandetid

Under genomförandetiden har fastighetsägaren en lagstadgad rätt att bygga i enlighet med planen och detaljplanen får inte ändras utan att synnerliga skäl föreligger. Efter genomförandetidens slut fortsätter planen att gälla tills kommunen tar fram ny plan eller ändrar gällande plan. Fastighetsägaren äger efter genomförandetidens slut ingen rätt till ersättning för förlorade rättigheter som fanns i den ursprungliga planen.

Planens genomförandetid

Genomförandetiden är fem år från det datum då planen vunnit laga kraft

Överväganden och konsekvenser

Befintlig pendelparkering väster om planområdet är i princip fullbelagd och fler har behov av att ställa bilen på parkering i närheten av hållplatserna efter det att trängselskatt har införts 2013. Denna yta kommer vara en av flera nya pendelparkeringar för att möta behovet och strider inte mot syftet med planläggningen.

Trafikverket kommer att lämna ansvaret för den del av Lerumsvägen som går mellan befintlig och ny infart, i och med att infarten flyttas. Gällande detaljplan anger att kommunen inte är huvudman för allmän plats i området. Det innebär att en vägsamfällighet kommer att ta över ansvaret för vägen. Omprövning av befintlig vägsamfällighet skall ske för utökning av denna för vägsträckan fram till den nya utfarten samt för kommunens andel för nyttjande av tillfart till pendelparkering. Andelstal bestäms i lantmäteriförrättning.

Åtgärder som rör skötsel, förvaltning och rättighetsprövning i detaljplanens närområde kommer att behandlas i anslutning till genomförandet av den upprättade arbetsplanen för en ny cirkulationsplats på väg 190.

Nollalternativet

Om planen inte upprättas kommer befintlig infart inte att kunna stängas planenligt.

Sociala konsekvenser

Integration

Pendelparkeringen underlättar möjligheten att ställa bilen och åka kollektivt. Parkeringsplatsen blir en naturlig mötesplats för exempelvis samåkning.

Tillgänglighet

Pendelparkeringen underlättar möjligheten att ställa bilen och åka kollektivt. Denna parkerings placering är något långt bort från hållplatsen men bedöms ändå ge nytta med den förväntade ökningen av busspendlare och kan också fungera som en samåkningsplats.

Trygghet/säkerhet

Vägen mellan parkering och hållplats kan behöva ses över för att ordna med säkra övergångar och gångbanor. Även belysning är avgörande för upplevelsen av trygghet och säkerhet. Det ryms dock inom gällande plan.

Barnperspektivet

Barn och ungdomar kommer att gynnas av en trafiksäkrare placering av nya busshållplaster och behöver inte korsa Gråbovägen.

Jämställdhet

Planförslaget innebär ingen påverkan på jämställdheten.

Folkhälsa

Planförslaget innebär inte någon påverkan på folkhälsan.

Vardagsliv

På parkeringen finns möjlighet att anordna en återvinningsstation. Samordning av funktioner som pendelparkering och återvinning, med en strategisk placering, förenklar invånarnas vardagsliv.

Visuell miljö

Den visuella miljön förändras mycket litet.

Miljökonsekvenser

Hushållning med mark- och vattenområden m.m.

Vid utarbetande av denna detaljplan har stadsbyggnadskontoret gjort en lämplighetsprövning enligt 2 kap. plan- och bygglagen samt en avvägning enligt 3 och 4 kap. miljöbalken. Vidare har detaljplanen prövats mot kommunens översiktsplan i enlighet med 5 § förordningen om hushållning med mark och vattenområden m.m.

Inga riksintressen eller andra områden med särskilda natur- eller kulturintressen berörs. Kontoret bedömer att redovisad användning kan anses vara den från allmän synpunkt mest lämpliga utifrån planområdets förutsättningar och föreliggande behov. Planen bedöms inte medföra att miljökvalitetsnormerna överskrids. Detaljplanen är förenlig med Översiktsplan för Göteborg.

MKB/Behovsbedömning

Kommunen har gjort en behovsbedömning enligt PBL 4 kap. 34 § och Miljöbalken (MB) 6 kap. 11 § för aktuell detaljplan.

Planen innebär att mark som idag nyttjas för infart till Olofstorp stängs och planläggs som SKYDD och parkering.

Kommunen har bedömt att ett genomförande av detaljplanen inte kommer att medföra någon betydande miljöpåverkan. Vid behovsbedömningen har kriterier i MKB-förordningen bilaga 4 särskilt beaktats och ansetts vara uppfyllda. Planförslaget medger i övrigt inte användning av planområdet för de ändamål som anges i PBL 4 kap. 34 §, varför kriterierna i MKB-förordningen bilaga 2 inte behöver särskilt beaktas.

Kommunen har därmed bedömt att en miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning inte behövs för aktuellt planförslag. Behovsbedömningen är avstämd med länsstyrelsen 28 september 2012. Följderna av planens genomförande ska dock alltid redovisas enligt PBL. Nedan följer därför en kort sammanställning av planens miljökonsekvenser.

Naturmiljö

Planförslaget innebär ingen negativ påverkan på naturmiljön.

Kulturmiljö

Planförslaget innebär ingen negativ påverkan på kulturmiljön.

Påverkan på luft

Planförslaget innebär ingen negativ påverkan på luften.

Påverkan på vatten

Planförslaget innebär ingen negativ påverkan på vatten.

Ekonomiska konsekvenser

Planens ekonomi

Trafiknämndens utgifter

Trafiknämnden får eventuellt utgifter för anläggande och drift av pendelparkering

Ekonomiska konsekvenser för Trafikverket

Trafikverket får kostnader för återställandet av tidigare vägområde samt utgifter för förrättningskostnader.

Avvikelser från översiktsplanen

Planförslaget överensstämmer med översiktsplanens intentioner.

För Stadsbyggnadskontoret

Gunnel Jonsson
Planchef

Sirpa Antti-Hilli
Konsultsamordnare

Alexandra Möllerström
Radar arkitektur & planering AB

För Fastighetskontoret

Elisabet Gondinger
Distriktschef

Tordh Lindgren
Projektledare/
Exploateringsingenjör